

MOTION, svar på motion om språkkonsekvensanalys och språkstrategi

Kommunfullmäktige	44	18 05 2017
Kommunstyrelsen	27	15 02 2021

Kfge § 44 Fullmäktigeledamot Leif Tast väckte en motion angående språkkonsekvensanalyser och uppgörande av språkstrategi.

Fullmäktige har i sin arbetsordning § 5 stadgat om fullmäktigeledamöternas initiativrätt. Efter behandlingen av de ärenden som finns på föredragningslistan har fullmäktigegrupperna och -ledamöterna rätt att väcka motioner som gäller kommunens verksamhet och förvaltning.

Fullmäktige mottog fullmäktigeledamot Leif Tasts motion och hänsköt den till kommunstyrelsen för beredning.

Kst § 27

Kommundirektör Jenny Malmsten:

Leif Tast har väckt en motion i vilken han efterlyser att Malax kommun uppgör en språkstrategi.

Nationalspråksstrategin

I december 2012 antogs genom ett principbeslut statsrådets första nationalspråksstrategi. Strategin syftar till att trygga två livskraftiga nationalspråk och deras existens även i framtiden. Målet är att hjälpa myndigheterna att tillgodose de språkliga rättigheterna och att i högre grad iaktta språklagstiftningen. Nationalspråksstrategin omfattar fem mål samt förslag och praktiska verktyg för att uppnå dessa. Nationalspråksstrategins mål är ett Finland där 1) nationalspråken syns, hörs och accepteras, 2) nationalspråken används inom alla samhällssektorer, 3) den nytta som nationalspråken ger kommer både samhället och individen till godo, 4) var och en har möjlighet att leva och verka i sitt eget land på sitt eget språk, antingen finska eller svenska, 5) var och en har möjlighet att bekanta sig med såväl landets finsk- som svenskspråkiga kultur och traditioner samt med vår gemensamma historia, och att tillgodogöra sig dem.

I oktober 2015 inrättade justitieministeriet ett nationalspråksnätverk med uppdrag att bland annat slutföra de långsiktiga åtgärderna i nationalspråksstrategin och upprätta en handlingsplan för att genomföra dem. I februari 2016 publicerade justitieministeriet en handlingsplan för nationalspråksstrategin som konkretiserar de långsiktiga åtgärderna i strategin. Handlingsplanen innehåller åtgärder inom flera förvaltningsområden. Åtgärderna indelas i följande åtta delområden: 1. Främjande av nationalspråkens synlighet och medvetenhet, 2. Bägge språken involverade i framtidsplaneringen, 3. Datasystem, 4. Kultur: audiovisuella tjänster, 5. Goda språkkunskaper, 6. Säkerhet och hälsa, 7. Hälsa och sjukvård, 8. Statens rekryteringsprocess. I handlingsplanen uppräknas flera åtgärder från varje delområde och ett ansvarigt ministerium utses för varje åtgärd.

gård. Syftet med åtgärderna är bland annat att öka myndigheternas medvetenhet om de språkliga rättigheterna och de därav följande skyldigheterna samt förbättra beaktande av de språkliga rättigheterna i lagberedningen och att främja tillgången till tjänster på svenska och beaktandet av språkliga rättigheter vid organiseringen av tjänster.

I maj 2019 publicerades en slutrapport om handlingsplanen för nationalspråksstrategin där de ansvariga ministerierna beskriver kort hur målen och åtgärderna har förverkligats.

Enligt statsminister Sanna Marins regeringsprogram kommer en ny nationalspråksstrategi som ska trygga allas rätt att få service på de två nationalspråken och förbättra språkklimatet att utarbetas. Strategin svarar på Institutet för de inhemska språkens oro för nationalspråkens ställning i en föränderlig språkmiljö.

Språkliga rättigheter beaktat i Malax kommuns styrande dokument

De språkliga rättigheterna finns framför allt beaktat i kommunens förvaltningsstadga § 55. Där framkommer om invånarnas och servicetagarnas språkliga rättigheter i kommunens förvaltning, de språkliga rättigheterna i kommunens verksamhet, uppföljning och rapportering av hur de språkliga rättigheterna förverkligas och språkkompetenskrav. I förvaltningsstadgan (§ 83, 103, 122 och 142) finns bestämmelser som rör på vilket språk i föredragningslistor och protokoll skrivs.

Förutom i förvaltningsstadgan lyfts vikten av de språkliga rättigheterna och information på båda språken även i kommunens informationsstrategi och jämställdhets- och likabehandlingsplan.

Malax kommunstrategi ska uppdateras hösten 2021. I nuvarande strategi nämns inte språkfrågor explicit, men i samband med uppdateringen finns goda möjligheter att ytterligare betona målsättningar och åtgärder i fråga om språkfrågor. En särskild språkstrategi är inte det enda sättet att lyfta frågan, utan frågan kan med fördel förankras i kommunstrategin, som är den övergripande strategin och som även genomsyrar budgetarbetet i kommunen. Vid behov kan mer specifika åtgärdsplaner därefter utarbetas separat eller som en del av de verktyg och styrdokument som finns från tidigare.

Sammanfattning

I förvaltningsstadgan och informationsstrategin beaktas redan de språkliga rättigheterna som Tast i sin motion efterlyser. Kommunens verksamhet följer språklagstiftningen. Service, information och marknadsföring sker på svenska och finska. Ytterligare strategiska frågor i anslutning till språkliga rättigheter kan förankras i kommunstrategin.

I det nationella nationalspråksarbetet utarbetas målsättningar och verktyg som även kommunen har nytta av. Nedan finns bl.a. länkar till publikationerna Nationalspråksstrategins verktyg och Nationalspråksstrategin – praktiska verktyg för kommuner och samkommuner. Kommunen deltar i nationalspråksnätverket

och följer aktivt det nationella arbete som pågår kring språkfrågorna och drar även nytta av det då kommunen i sin verksamhet fortsätter arbeta för att förbättra, utveckla och stärka ett gott språkklimate i kommunen och förverkliga de språkliga rättigheterna.

Bilagor:

- [Nationalspråksstrategin:](#)
- [Nationalspråksstrategins verktyg](#)
- [Delegationen för språkarendens målsättningar för regeringsprogrammet 2019–2023](#)
- [Nationalspråksstrategin – praktiska verktyg för kommuner och samkommuner](#)

Kommundirektör Malmstens förslag:

Kommunstyrelsen ger ovanstående redogörelse som svar på motionen och förslår för fullmäktige att motionen förklaras slutbehandlad.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Kfge § 4

Bilaga.

Beslut:

Förslaget godkändes.
